

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

18. november – 22. november 2013, leto V, št. 48

Nemčija še vedno ostaja lokomotiva evroobmočja

Kljub temu da je še sredi preteklega tedna kazalo, da bomo priča še enemu umirjenemu tednu na kapitalnih trgih, je konec tedna dobro razpoloženje vlagateljev prineslo nove rekorde ameriških delniških indeksov. Indeks Dow Jones, ki ga sestavlja 30 velikih družb iz ZDA, je prvič v zgodovini presegel vrednost 16.000 indeksnih točk, širši indeks S&P, v katerega je vključenih 500 ameriških podjetij, pa je v petek prvič končal nad mejo 1.800 točk. Ker pa je v minulem tednu vrednost dolarja proti evru nekoliko upadla, so posledično rahlo negativne tudi donosnosti ameriških delniških indeksov, merjene v evrih.

Regija	Donosnost v zadnjem tednu (15. 11. 2013 - 22. 11. 2013)	Donosnost letos (31. 12. 2012 - 22. 11. 2013)
Svet - MSCI World*	-0,33%	+18,20%
ZDA - S&P 500*	-0,06%	+23,35%
Evropa - DJ STOXX 600*	-0,07%	+15,41%
Japonska -Topix*	-0,68%	+20,51%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-0,03%	-6,78%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Po rahlem padcu ključnih delniških indeksov v začetku tedna se je konec tedna nadaljeval optimizem med vlagatelji in s tem rast tečajev delnic, na kar so med drugim vplivali podatki s trga dela v ZDA. Število novih prosilcev za nadomestilo v primeru brezposelnosti je namreč upadlo bolj od pričakovanj analitikov. Pomanjkanje ostalih makroekonomskih novic v ZDA je nadomestil sredi tedna objavljeni zapisnik z zadnjega zasedanja odbora za odprti trg Ameriške centralne banke (FOMC). V njem je zapisano, da je zmanjševanje spodbud gospodarstvu v obliki nižjih odkupov obveznic pričakovano v naslednjih mesecih, člani odbora pa bi radi pri tem zagotovili, da bodo ukrepi ohranili nizke obrestne mere in pripomogli k ugodnejšim finančnim pogojem za gospodarstvo. To bi posledično spodbudilo močnejše okrevanje ameriškega gospodarstva in pomagalo zagotoviti, da bo inflacija ostala na zmerni ravni.

Na stari celini prihajajo pozitivni podatki predvsem iz Nemčije, kjer se je zaupanje v gospodarstvo v novembru povzelo na najvišjo raven v zadnjem letu in pol. Vrednost indeksa poslovne klime, ki ga meri inštitut Ifo, je namreč v tem mesecu z oktobrskih 107,4 točke porasla na 109,3 točke. Optimizem med nemškimi podjetji kaže na pričakovano nadaljevanje okrevanja največjega evropskega gospodarstva. To potrjuje tudi anketni kazalnik nemške proizvodne aktivnosti (PMI Manufacturing), ki je v novembru dosegel 52,5 točke, kar je najvišja vrednost od junija 2011. Pozitivna gospodarska rast v Nemčiji (+0,3 % v tretjem četrtletju glede na prejšnje četrtletje), ki je predvsem posledica višjih investicij in domačega povpraševanja, pa je vplivala tudi na indeks proizvodne aktivnosti celotnega evroobmočja. Ta se je namreč novembra povzpela na 51,5 točke in tako nakazuje nadaljevanje pozitivnega trenda. Po drugi strani pa negativno izstopa Francija, kjer zaradi padca aktivnosti tako v proizvodnem kot tudi v storitvenem sektorju ter povišane brezposelnosti ostaja precejšnje tveganje, da bo v zadnjem četrtletju BDP ponovno upadel.

Nekoliko manj spodbudne novice je prineslo tudi polletno poročilo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), ki je znižala napoved globalne gospodarske rasti v letošnjem in prihodnjem letu. Popravek napovedi je predvsem posledica upočasnitve rasti trgov v razvoju, vključno z Indijo in Brazilijo. Svetovna gospodarska rast naj bi tako letos znašala 2,7 %, v letu 2014 pa 3,6 %. Obe stopnji sta za 0,4 odstotne točke nižji v primerjavi s prejšnjo, v mesecu maju objavljeno napovedjo.

Medtem ko večina delniških indeksov razvitih finančnih trgov ostaja na rekordnih ravneh, pa smo bili na trgu surovin priča ponovnemu padcu cene zlata, ki je v preteklem tednu izgubilo 4 % vrednosti ter s tem doseglo najnižjo vrednost v zadnjih treh letih. Nekoliko se je pocenilo tudi srebro, cena surove nafte pa se je rahlo povišala.

Med posameznimi družbami je v preteklem tednu presenetil ameriški farmacevtski velikan Biogen, ki je pridobil patentno zaščito in ekskluzivno pravico za prodajo zdravila za bolnike z multiplo sklerozo v Evropi. Zdravilo je že na voljo v ZDA, njegova prodaja pa je v tretjem četrtletju preseгла napovedi analitikov, zato je po objavi novice tečaj delnice družbe poskočil za 13 %. Negativno je izstopal največji svetovni proizvajalec mikroprocesorjev Intel, ki je znižal napovedi glede prihodkov v letu 2014. Prodaja naj bi ostala na približno enaki ravni kot v letošnjem letu, rast prihodkov pa otežuje še vedno padajoče povpraševanje po osebnih računalnikih. Intel se bo zato po besedah vodstva družbe osredotočil na razvoj čipov za mobilne telefone, kjer pa je konkurenca zelo močna. Slabše napovedi glede poslovanja v prihajajočem letu so se odrazile tudi na ceni delnic družbe, ki je v petek izgubila več kot 5 %, kar je največji dnevni padec v zadnjih 10 mesecih.

Anja Cajner, finančni analitik

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razumnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.